

DOEPAK

Du PAK Doe PAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL) Doe PAK Du PAK
Nr. 28

Hartelijk dank: voor een gulle gift

Weer zo'n leuke negentiende-eeuwse prent van het *Poppenspe(e)lmuseum*. De *manser* gaat het *publiek* rond om geld te vragen voor het geboden vermaak. Al schuddend met het *mansbakje* laat hij de duiten rinkelen. Als besluit van het optreden groet en bedankt de grijnzende *poppenspeler* de toeschouwers en onze bezoekers voor hun aanwezigheid en de bijdrage(n). De vrolijke pias lijkt wel een beetje op de oud-Hollandse *Jan Klaassen*.

Wil je nog meer ontdekken over het (volks)poppenspel? Maak een reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Op de websites www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2, www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het *museum*, de *tentoonstellingen* en de (boeken)collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over de diverse (poppen)theater technieken, -figuren en -personen. Klik op de *vette* en *cursieve* woorden voor hyperlinks. Deelafbeelding uit: 'De poppenkast. Zesde en laatste stuk. Jan Klaassen en de dood'. Münchener platen. Nr. 63. C. Reinhardt. Uitg. H. van der Moolen/K. Braun & F. Schneider. Snelpersdruk van C.R. Schurich. München (1857-1880). Concept en tekst: *Otto van der Mieden* © (2013). *Applaus!*

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: doepek) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurteelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodsse stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.